

Міністерство освіти і науки України

**Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва
і бізнесу Тернопільського національного економічного
університету**

Чортківське управління ГУ ДПС у Тернопільській області

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

**Збірник наукових праць за матеріалами
Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ»

14–15 листопада 2019 р.

**Чортків
ТНЕУ
2019**

Організаційний комітет конференції:

Кульчицька Н. Є., канд. екон. наук, доцент, директор Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу Тернопільського національного економічного університету – Голова організаційного комітету;

Дерманська Л. В., канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу Тернопільського національного економічного університету;

Цвігун Р. І., начальник Чортківського управління ГУ ДПС в Тернопільській області;

Левандівський О. Т., канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку економіки України : 3б. наук. праць за матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф., (м. Чортків, 14–15 лист. 2019 р.). – Чортків, ТНЕУ, 2019. – 358 с.

***Рекомендовано до друку вченою радою
Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету
(протокол № 4 від 12.11.2019 року)***

У збірнику наукових праць представлено матеріали доповідей Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку економіки України». Матеріали Конференції носять як практичний, так і теоретичний характер та можуть бути корисними для широкої наукової громадськості, керівників підприємств і організацій, працівників органів державного управління, викладачів закладів вищої освіти, слухачів, аспірантів, докторантів, студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори матеріалів. При використанні матеріалів Конференції посилання на авторів і видання є обов'язковими.

мічної моделі розвитку з врахуванням не тільки обмеженості природно-ресурсного потенціалу, а й можливості збереження та відтворення навколишнього середовища. Така модель є основою концепції сталого розвитку, визнаною світовою спільнотою домінантою XXI століття. Дана концепція повинна базуватись на принципах єдності, узгодженості та вертикальній і горизонтальній інтегрованості [1].

Основою процесу екологізації економіки в Україні має стати гармонізована з міжнародним законодавством нормативно-правова база у галузі охорони навколишнього середовища, урегулювання відносин в еколого-економічній сфері відповідальності за нанесення шкоди навколишньому середовищу. Основи такого законодавства в нашій країні уже створені, проте вони потребують подальшого удосконалення. В першу чергу необхідно підходити до вирішення цієї проблеми поставивши за мету не тільки боротьбу з забрудненням навколишнього середовища. Одним із важливих питань, що потребують негайного вирішення є здійснення продуманої ефективної структурної політики, направленої на екологічну реструктуризацію економіки. Мова йде про перерозподіл трудових, матеріальних, фінансових ресурсів в народному господарстві на користь високотехнологічних, безвідходних, ресурсозберігаючих видів економічної діяльності, як це відбувається в усіх високо розвинутих країнах світу [2].

Екологізація економічного розвитку потребує зміни експортної політики, з урахування того факту, що в структурі експорту з України переважає так звана технологічна «сировина» та середньо-технологічна продукція переробної та машинобудівної галузі. Оптимізація структури експорту потребує вжиття заходів направлених на побудову нової аграрно-індустріальної моделі економіки, орієнтованої на високотехнологічні види продукції та послуг. Це потребує, в першу чергу від держави, реструктуризації переробної галузі, підтримки розвитку перспективних галузей виробництва товарів та послуг, реалізації стратегії щодо відновлення та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного аграрного сектору та розвиток і зміцнення високотехнологічного компоненту українського експорту. Ключовим завданням на шляху переходу до «зеленої економіки» є реалізація, в першу чергу державою інвестиційних програм, в таких галузях економіки як енергетика, транспорт, будівництво, які є основними споживачами енергії та забруднювачами навколишнього середовища [3].

Вирішення проблеми екологізації економіки сприятиме розв'язанню внутрішніх проблем суспільства: формуватиме позитивний імідж держави, сприятиме забезпеченню збалансованого розвитку народногосподарського комплексу та послужить гуманістичній цілі – створення сприятливого середовища життєдіяльності для майбутніх поколінь.

Список літератури

1. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/809>.
2. Екологізація економіки і перехід до сталого розвитку. URL: [http://www.kdu.edu.ua/EKB_jurnal/2017_4\(8\)/PDF/77.PDF](http://www.kdu.edu.ua/EKB_jurnal/2017_4(8)/PDF/77.PDF).
3. Екологізація економіки України в умовах з співпрацею з ЄС. URL: <http://bses.in.ua/journals/2017/8-2018/8.pdf>.

Циб А. С.,
студент групи ФБСС-21
Полтавської державної аграрної академії
Помаз Ю. В.,
канд. іст. наук,
доцент кафедри економіки підприємства
Полтавської державної аграрної академії

ЕКОНОМІЧНІ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Основним фактором гарного розвитку економіки країни та економічного зростання є раціональна реалізація покладених на державу економічних функцій. Її роль є вирішальною у забезпеченні економічного розвитку, впровадженні ефектив-

ної соціальної політики, захисту суспільства від екологічних стихій, підтримання належного рівня конкурентоспроможності в умовах міжнародної економічної взаємозалежності.

Аспекти виконання державою своїх економічних функцій дедалі частіше привертають увагу як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Основні економічні функції держави були предметом наукових досліджень таких вчених, як В. М. Гєєць, Д. Д. Задихайло, В. С. Нерсєсянц, О. Г. Прокопенко, І. О. Рєвак та ін.

Метою даного дослідження є з'ясування особливостей економічних функцій держави.

Економічна функція держави є сукупністю подібних між собою різновидів економічної діяльності держави, спрямованих на формування ринкових відносин. Вона полягає у створенні передумов, які є необхідними для ефективної економічної діяльності суспільства.

Існує великий перелік функцій держави, проте є основні, які забезпечують нормальне функціонування і розвиток економіки.

Загалом економічні функції держави можна звести до чотирьох: [3, с. 49]

- 1) підтримка позитивних рис ринку;
- 2) виправлення, послаблення негативних наслідків ринкових механізмів;
- 3) виробництво суспільних благ і послуг, яких ринок не виробляє;
- 4) розробка «правил гри» для функціонування економіки.

До економічних функцій держави відносять заходи коригування розподілу ресурсів з метою зміни структури національного продукту. Потреба коригування зумовлена такими ринковими невдачами, як зовнішні ефекти і виробництво суспільних благ. Дія зовнішніх факторів призводить до переміщення частини витрат виробництва до третіх осіб, чим зумовлюється зниження суспільних витрат виробництва і відповідний перерозподіл економічних ресурсів у виробництві таких благ. Щоб уникнути цього, держава застосовує заходи законодавчого і економічного впливу.

Важливою функцією держави є перерозподіл доходів та багатства. Ринковий механізм не забезпечує соціально справедливого розподілу. Він приводить до поглиблення розшарування членів суспільства за рівнем доходів і багатства. Для зменшення такої диференціації держава використовує ряд заходів.

Мабуть найважливішою функцією уряду є стабілізація ринкової економіки, тобто допомога приватній економіці у забезпеченні і повної зайнятості ресурсів, і стабільного рівня цін.

Економічні функції держави у ринковій економіці охоплюють заходи щодо захисту конкуренції. Остання є одним із найважливіших елементів механізму саморегулювання ринкової економіки. В той же час, як і раніше, конкуренція породжує свою протилежність – монополію, яка суттєво впливає на ринок у своїх власних інтересах. Монопольна влада на ринку завдає шкоди інтересам як виробників – не монополістів, так і споживачів, зумовлюючи підвищення цін і неефективний розподіл економічних ресурсів. Цим і спричинена потреба регулювання діяльності монополій з метою захисту конкуренції. Для цього насамперед використовується антимонопольне законодавство.

Реалізація економічних функцій держави здійснюється через механізм бюджетної, грошово-кредитної, фіскальної, цінової, структурної, інвестиційної, соціальної, зовнішньоекономічної та інших напрямків соціально-економічної політики.

Отже, в цілому економічні функції держави потрібні задля стабілізації економіки, а саме підтримка позитивних рис ринку, виробництво суспільних благ та послуг, перерозподіл доходу з метою забезпечення соціальної справедливості, регулювання зовнішньоекономічних відносин, захист конкуренції і т.д. В Україні економічні функції держави стримуються та забезпечуються різними законами.

Список літератури

1. Вступ до економічної теорії : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закладів] / [З. Г. Ватаманюк та ін.]; за ред. З. Г. Ватаманюка. Львів : Інтелект-Захід, 2007. 192 с.

2. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. Кн. 2: Мікроекономіка. Затверджено МОН / За ред. С. М. Панчишина. К., 2010. 180 с.

3. Державна політика: аналіз та механізми впровадження: конспект лекцій. Модуль I і II / Укладачі В. П. Садковий, С. М. Домбровська. – Х. : НУЦЗУ, 2016. 49 с. URL: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/2948/Konsp._lekcijmagistr_rua.pdf

Шкіндер Д. Ю.,
студентка групи 11ПТ

Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
Завадських Г. М.,
канд. екон. наук, доцент
доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

ФОРМУВАННЯ МІЖГАЛУЗЕВИХ ГОСПОДАРСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ УКРАЇНИ

На рівні галузей економіки можна спостерігати об'єктивно існуючий процес створення міжгалузевих комплексів, які виступають у формі пов'язаних у певному відношенні галузей (підгалузей, видів діяльності) окремої території.

Основними факторами утворення комплексів і їх територіальної організації є певні види ресурсів. Стимулятором розвитку багатьох міжгалузевих комплексів є локальні природні ресурси.

Міжгалузевий комплекс – поєднання галузей, між якими сформувалися стійкі і тісні зв'язки. Міжгалузеві виробничі комплекси (МВК) – це сукупність декількох галузей, які виробляють взаємозамінну продукцію (паливно-енергетичний), або послідовно переробляють певну вихідну сировину, включаючи її добування (лісо-виробничий, агропромисловий, будівельний), або ж розв'язують важливу загально-державну економічну, соціальну чи іншу проблему (військово-промисловий, рекреаційний, продовольчий комплекси) [1].

Отже, міжгалузеві виробничі комплекси – це система взаємопов'язаних галузей, об'єднаних певною спільною функцією, узгоджений розвиток підприємств якої забезпечує найбільший ефект.

Міжгалузеві комплекси формуються як у виробництві, так і у сфері обслуговування, а також в інфраструктурних галузях.

За характером зв'язків між галузями вирізняють 4 типи міжгалузевих комплексів:

1. Галузі, підприємства яких пов'язані послідовною і (або) паралельною переробкою певного типу сировини, включаючи і її видобування чи вирощування. Це АПК, рибпромисловий та лісопромисловий комплекси.

2. Однорідні галузі, зв'язки між підприємствами яких виникають на основі виробництва взаємозамінюваної продукції. ПЕК, транспортний тощо

3. Склад з сукупності галузей, діяльність підприємств яких спрямована на вирішення певної господарчої чи регіональної проблеми. Продовольчий, рекреаційний.

4. Програмні міжгалузеві комплекси – комплекси галузей, зв'язки між підприємствами яких здійснюють, щоб досягти певної мети, заданої їм економікою, соціальними чи екологічними проблемами. До них відносять міжгалузеві комплекси перших трьох видів, формування яких регулюється відповідно до певної програми [2].

Процес формування міжгалузевих комплексів – це об'єктивна закономірність розвитку продуктивних сил. Прогресивне поглиблення суспільного й територіального поділу праці супроводжується відповідним посиленням інтеграційних тенденцій. Об'єктивно формуються порівняно відособлені групи галузей і виробництва з найбільш тісним економічними і виробничими зв'язками, які найбільшою мірою взаємопов'язані та взаємозалежні своєму розвитку.

Наукове видання

**Збірник наукових праць за матеріалами
Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ»

14–15 листопада 2019 р.

Підписано до друку 18.11.2019 р.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Гарнітура Arial.
Папір офсетний. Друк на дублюванні.
Умов. друк. арк. 20.8. Облік.-вид. арк. 22.6.
Тираж 100 прим.

Видавець та виготовлювач
Тернопільський національний економічний університет
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль 46004

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців ДК № 3467 від 23.04.2009 р.*